

FRANCINA SOLSONA

APUNTS MEDICS EN TEMPS DE LA GUERRA DEL FRANCES

Actes III Congrés d'Història de la Medicina Catalana.

lleida, 1981. vol. III.

APUNTS MEDICS EN TEMPS DE LA GUERRA DEL FRANCES

FRANCINA SOLSONA

L'arxivera francesa, Mme. Gabrielle Bérrogain va redactar un Inventari dels fons documentals de la dominació napoleònica a Catalunya conservats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó de Barcelona.

A causa d'unes recerques arxivístiques que ens van confiar, vaig tenir ocasió de revisar detingudament aquest inventari. Llavors va cridar-me molt l'atenció la gran quantitat de notícies sobre l'activitat de metges i hospitals en aquella agitada època.

Recordem que es tracta de papers dels anys 1810 a 1812, és a dir, dels temps en que Napoleó anava preparant l'annexió del Principat a l'imperi francès. Efectivament, Catalunya, segregada de la corona de Josep I Bonaparte començava a ésser administrada i governada d'una manera semblant a les altres regions de l'imperi.

Aquests documents en qüestió fan referència a diversos assumptes: així, hi ha un estudi del metge Viader, metge militar, sobre les malalties endèmiques a Girona; les mesures que s'havien de practicar contra la propagació de la febre groga; disposicions sobre l'exercici de la medicina, cirurgia i farmàcia a l'Alta Catalunya, és a dir, els Departaments del Segre i del Ter, doncs la intendència de la Baixa Catalunya estava constituïda pels departaments de Montserrat i el de les Boques de l'Ebre. Hi ha també notícies sobre malalties i la manera d'evitar-les, l'hospital civil i militar d'Olot, patents de sanitat de francesos i espanyols, vacunes, inspectors de les epidèmies, etc.

Les moltes notícies referents a Girona i les seves comarques s'expliquen perquè, només el departament del Ter, amb capital a Girona, va poder ésser controlat pels homes del règim civil francès i això, amb continuats retrocessos a causa de la guerra, com fa notar Lluís Mª Puig i Oliver, a la *Història de Catalunya* de la Ed. Salvat.

Aquest treball també vol constituïr un petit homenatge a la memòria de Mme. Gabrielle Bérrogain, l'arxivera francesa citada al principi, que vaig tenir el gust de conèixer a París l'any 1957, amb motiu del "Stage Technique International e des Archives". Casada amb M. Pierre Vilar, l'eminent historiador francès tan vinculat al nostre país, Mme. Vilar tenia sempre curiositat per conèixer als alumnes espanyols de "l'Ecole des Chartres". De pas, vull dir que ella va aprofitar la nostra presentació i posterior conversa per preguntar-me pels seus bons amics catalans i, d'una manera especial, pel Sr. Duran i Sanpere i les seves filles.

Estant a Cervera, la menció ho val.